

ВАКЦИНАЦІЯ

Дайджест

Випуск №8 (01/09.2024)

в Україні та світі

Офіційна інформація.

МОЗ України підготовлено лист з питань вакцинації проти COVID-19.

Лист за №26/35343/2-24 від 11.09.2024 за підписом Заступника Міністра-головного державного санітарного лікаря Ігоря Кузіна надісланий керівникам обласних та Київського міського центрів контролю та профілактики хвороб МОЗ України, керівникам структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської міської військової адміністрації. Даним листом МОЗ України інформує про перегляд рекомендацій щодо проведення щеплень проти COVID-19 в Україні. Також цим листом МОЗ звертає увагу на те, що останні наявні статистичні дані по вакцинації від COVID-19 свідчать про поступове зменшення кількості щеплень. Крім того, неприйнятно низькими лишаються показники охоплення вакцинацією нижче зазначених пріоритетних груп населення.

Ознайомитися з листом можна [тут](#).

Компетентно.

Допуск до навчання дітей без профілактичних щеплень. Роз'яснює юрист.

Олексій Тараканов, адвокат, експерт Національного порталу з імунізації на запит редакції надав коментар щодо допуску дітей без профілактичних щеплень до відвідування закладів освіти.

Детальніше [за посиланням](#).

Вплив вакцинації на здоров'я людей у світі важко перебільшити. За винятком безпечної води, жоден інший спосіб не мав такого значного впливу на зниження смертності та зростання населення».

*Plotkin S. A., Mortimer E. A. (1988).
Vaccines. Philadelphia, PA: Saunders.*

Вакцини в Україні.

Протягом вересня в регіони розвезуть 35 тисяч доз вакцини проти сказу

Наприкінці серпня на склад логістичного партнера Медичних закупівель України було поставлено 35 тисяч доз вакцини для профілактики сказу. Це частина партія від 58 тисяч доз загальної кількості закуплених вакцин. Друга партія – 23 тисячі доз, буде поставлена на склад до кінця року.

Більше [тут](#).

Щоб дізнатись, де у вашій області чи місці перебування працюють центри антирабійної допомоги, потрібно звернутись до контакт-центру МОЗ за номером 0 800 60 20 19.

Перевірити наявність вакцини проти COVID-19 в закладах охорони здоров'я можна на сайті ДП «Медичні закупівлі України».

Запрацював дашборд щодо наявності вакцин проти COVID-19 на сайті Державного підприємства «Медичні закупівлі України». Для ознайомлення з інформацією необхідно пройти за посиланням <https://mpu.gov.ua/uk/bi> та обрати «Вакцини від COVID-19». Далі ви можете обрати область, населений пункт та заклад охорони здоров'я аби дізнатися про наявну кількість доз вакцини проти COVID-19. Так можна скористатися інтерактивною мапою для пошуку пункту щеплення у необхідному регіоні.

Випадки.

10-річний хлопчик на Львівщині захворів на правець.

Пізно ввечері 10 вересня дитину у важкому стані госпіталізували до відділення інтенсивної терапії однієї з лікарень Львівської області. Про це повідомив Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб.

20 серпня хлопчик під час майстрування пошкодив гострим предметом палець лівої руки. За два тижні у нього з'явилися симптоми правця: болі та судоми у м'язах ніг, порушення мовлення та ковтання, тризм (спазм жувальних м'язів). Через відмову батьків дитина шкільного віку не була вакцинована проти правця згідно з Календарем профілактичних щеплень.

Цього року це другий випадок правця серед дітей у Львівській області. На початку липня з правцем до лікарні госпіталізували 12-річну дівчинку. Дитина теж не мала щеплень відповідно до віку.

Більше [тут](#).

Інфекційні захворювання.

Захворюваність на деякі інфекційні хвороби, яким можна запобігти через вакцинацію за 7 місяців 2024 р.

Захворювання	за 7 місяців					в тому числі діти до 17 років				
	2023		2024		Зниження/ріст (випад, %, рази)	2023		2024		Зниження/ріст (випад, %, рази)
	абс	на 100 тис.	абс	на 100 тис.		абс	на 100 тис.	абс	на 100 тис.	
Правець	4	0,01	8	0,02	+4 випадки	1	0,01	4	0,05	+3 випадки
Дифтерія	0	-	1	0,002	+1 випадок	0	0	0	0	-
Кашлюк	206	0,50	5602	13,66	↑ 27,19 разів	198	2,69	5229	71,16	↑ 26,41 разів
Кір	30	0,073	152	0,371	↑ 5,07 разів	16	0,22	115	1,56	↑ 7,19 разів
Епідемічний паротит	337	0,82	98	0,24	↓ 70,92 %	266	3,62	81	1,10	↓ 69,55 %
Кліщовий вірусний енцефаліт	0	0	2	0,005	+2 випадки	0	0	0	0	-
Гепатит А	184	0,45	844	2,06	↑ 4,59 рази	54	0,73	366	4,98	↑ 6,78 рази
Гострий гепатит В	434	1,063	452	1,10	↑ 4,15%	5	0,07	13	0,18	+8 випадки
Грип	12766	1,14	17200	41,95	↑ 34,73%	5485	74,64	9592	130,53	↑ 74,88%
<i>H.influenzae</i> як причина хвороб, класифікованих в інших рубриках	3	0,007	28	0,068	+25 випадків	1	0,01	25	0,34	+24 випадки
Менінгококова інфекція	106	0,26	125	0,30	↑ 17,92 %	72	0,98	96	1,31	↑ 33,33 %
Сказ	0	0	2	0,005	+2 випадки	0	0	0	0	-
Черевний тиф	1	0,002	0	0	-1 випадок	0	0	0	0	-
Ротавірусний ентерит	2211	5,39	2208	5,39	↓ 0,14 %	2079	28,29	2050	27,9	↓ 1,39 %
Туберкульоз органів дихання	8891	21,69	8137	19,85	↓ 8,48 %	390	5,31	290	3,95	↓ 25,64 %

Події.

Заява ГС «Коаліція за вакцинацію» про неприпустимість сприяння протиправним діям, які створюють загрозу здоров'ю та життю учасників освітнього процесу

Громадська спілка «Коаліція за вакцинацію», яка об'єднує майже 80 організацій, висловлює глибоке занепокоєння заявою в.о. міського голови Чернігова Олександра Ломако щодо допуску до очного навчання усіх дітей, незалежно від наявності довідки про обов'язкові щеплення. Ці висловлювання суперечать чинному законодавству України, сприяють антивакцинальним настроям та підривають зусилля нашої країни у протидії інфекційним захворюванням, чим створюють додаткові ризики для громадського здоров'я.

Детальніше ознайомитися з заявою можна [за посиланням](#).

«Картка імунізації» для всіх, хто піклується про своє здоров'я.

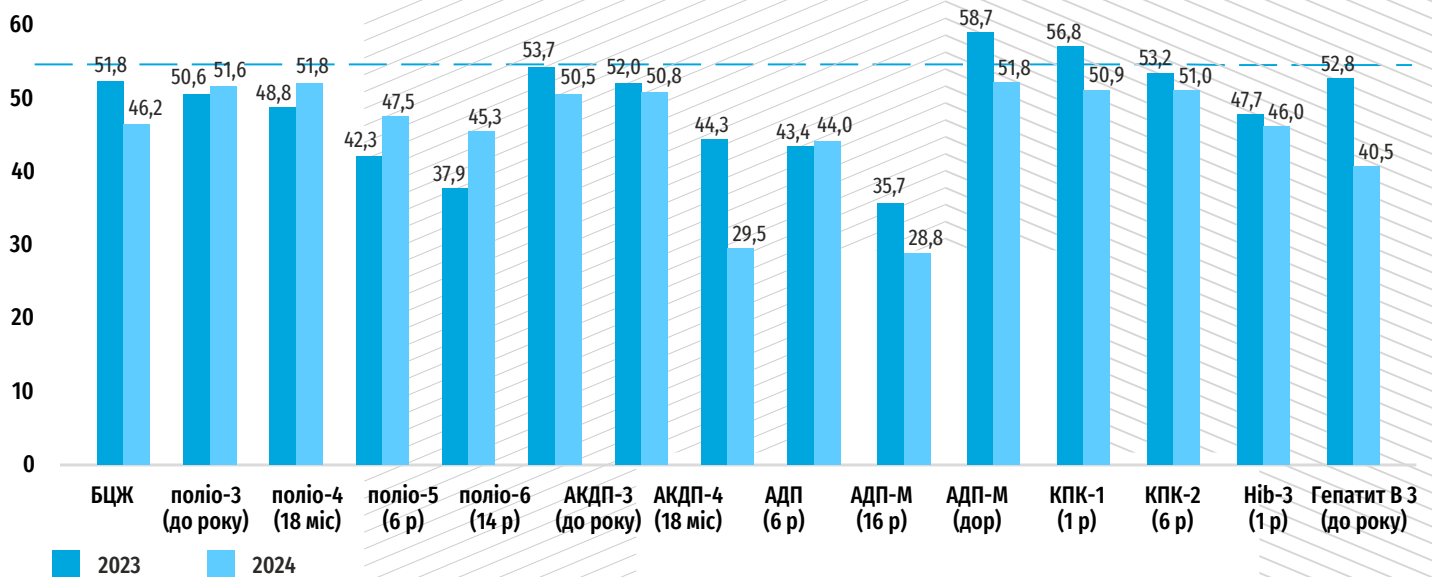
На сьогоднішній день в Україні активно відбувається та підтримується партнерами видання дуже важливого документу – «Картка імунізації».

Така ініціатива відбувається спільно та завдяки з ГО «Всеукраїнська асоціація дитячої імунології», ГО «Батьки за вакцинацію», ГС «Українська Академія Педіатричних Спеціальностей», ГО «Академія Сімейної Медицини України» та компанією Кріейтів Медіа. Крайній друк був підтриманий ВООЗ та Європейським Союзом. Загалом майже понад 400 тисяч українців вже отримали та використовують такі Картки.

Картка імунізації складена українською та англійською мовами, що дає можливість використовувати її за межами країни, є компактною, зручною для зберігання, простою у використанні та чітко структурованою. Вона передбачає можливість зробити записи про проведену вакцинацію різним категоріям: новонародженим, дітям, підліткам, дорослим, вагітним, подорожуючим, а також передбачає можливість зробити запис про екстрену імунопрофілактику та має інформацію щодо історії перенесених хвороб, алергічних реакцій та результатів лабораторних досліджень.

Рутинна вакцинація.

Охоплення профілактичними щепленнями за 7 місяців 2024 року, % (з наростаючим підсумком).

З охопленням щепленнями відповідно до Календаря щеплень можна ознайомитися на сайті Державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» в розділі «Контроль захворювань» → «Імунізація» → «Охоплення щепленнями» (<https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/imunizaciya/okhoplennya-sheplennyami>)

В Україні тривають додаткові заходи з імунізації проти кашлюку, дифтерії та правця (ДЗІ) для груп населення, які пропустили планові щеплення у попередні роки, та яким необхідно їх надолужити.

Станом на 1 вересня 2024 р. виконано 306 176 щеплень:

- дітям віком від 1 до 6 років проведено 43 378 щеплень проти кашлюку, дифтерії та правця (24,7% від запланованої кількості у цій віковій групі);
- дітям 7–17 років — 48 300 щеплень проти дифтерії та правця (22,5%);
- дорослим — 209 283 щеплення проти дифтерії та правця (18%).

Найменш активно надолужує щеплення доросле населення.

У цілому ж динаміка проведення кампанії є позитивною. Показник охоплення щепленнями по Україні у серпні на 39,4% більший у порівнянні з липнем, до старту кампанії. **Більше інформації [ТУТ](#).**

«Гарячі» запитання.

Чому при впровадженні вакцинації проти ВПЛ-інфекції щеплення проводилися лише дівчаткам і лише згодом багато країн почали поширювати щеплення на хлопчиків?

Це історія про дотримання наукових підходів до впровадження вакцин, коли рішення приймаються ґрунтуючись на кращому розумінні хвороби. Спочатку вакцини проти ВПЛ інфекції були схвалені лише для дівчат, що пояснювалося проведеними кліндослідженнями, в яких брали участь лише дівчата. Це пов'язано було з головною метою використання вакцини – профілактика раку шийки матки. Про епідеміологію ВПЛ у хлопчиків на той час було відомо дуже мало. Проте, після того, як дівчатам почали робити щеплення, дослідники виявили помітне зниження

кількості генітальних бородавок у хлопчиків, ймовірно, через «колективний імунітет».

Приблизно в той же час проводилося клінічне дослідження використання вакцини проти ВПЛ-інфекції серед хлопчиків. Після багатообіцяючих результатів з урахуванням тягаря захворювання для хлопчиків, економічну ефективність, вплив вакцинації чоловіків з огляду на низький рівень охоплення вакцинацією жінок, FDA та CDC США схвалили вакцину для хлопчиків. Таким чином, США стала першою країною, яка розпочала рутинну вакцинацію хлопчиків проти ВПЛ-інфекції. Відтоді багато країн наслідували цей приклад. Наразі є переконливі докази того, що вакцинація хлопчиків збільшує ефективність заходів боротьби з ВПЛ-асоційованою патологією.

Новини науки.

Одна доза вакцини проти ротавірусної інфекції на 78% ефективна в попередженні звернень до відділень невідкладної допомоги або госпіталізації у дітей дошкільного віку, на 53% у дітей старшого віку.

Ротавірус був основною причиною гострого гастроентериту серед дітей в США до впровадження вакцини в 2006 році, після чого відбулося значне зниження випадків важкої ротавірусної інфекції. Дослідники оцінили ефективність ротавірусної вакцини (vaccine effectiveness, VE) протягом 13 років (2009–2022).

В дослідження випадок-контроль із негативним тестом було включено 1720 дітей віком до 5 років і 14 468 дітей без інфекції в групі контролю. Загалом 2729 дітей віком від 5 до 17 років були включені лише до вікового стратифікованого аналізу ефективності вакцини. Ефективність вакцини проти ротавірусної інфекції була найвищою серед дітей молодше 3 років (від 73% до 88%) і знижувалася з віком. Стратифікуючи за модифікованим показником важкості Весікарі, ефективність вакцини становила 59%, 80% і 94% проти легкого, середньої тяжкості та дуже важкого перебігу хвороби відповідно. Серед дітей, які захворіли на ротавірусну інфекцію рідше зу-

стрічалися вакциновані діти у порівнянні з групою контролю (62% проти 88%).

Більше [ТУТ](#).

Одна доза модифікованої вакцини проти натуральної віспи Ankara-Bavarian Nordic (MVA-BN) є помірно ефективною в запобіганні трох («віспи мавп») та її слід рекомендувати людям із груп ризику.

Такі рекомендації ґрунтуються на результатах дослідження, які були опубліковані в BMJ. Загалом 3204 чоловіки, які отримали вакцину, були зіставлені з 3204 невакцинованими з контрольної групи. Протягом 153-денного періоду дослідження було у 71 діагностовано трох інфекцію, 21 - у групі вакцинованих (0,09 на 1000 людино-днів) і 50 - у групі невакцинованих (0,20 на 1000 людино-днів). Відносний ризик інфікування у вакцинованих порівняно з невакцинованими становив 0,42, таким чином оцінена ефективність вакцини однієї дози MVA-BN проти трох інфекції становила 58%.

Детально [ТУТ](#).

Світова практика.

15 000 доз вакцини від трох прибули до Демократичної Республіки Конго.

Конго

10 вересня 2024 року до Демократичної Республіки Конго (ДРК) прибула партія з 15 460 доз вакцини проти трох інфекції, наданих країнам, які мають право на програму GAVI. Вакцина надана для підтримання глобальних та регіональних зусиль зі стримування спалаху трох. За тиждень до цього ДРК отримала до 215 000 доз вакцини, що були надані Європейським Союзом.

ДРК є епіцентром глобального спалаху трох. На країну припадає приблизно 94% усіх зареєстрованих випадків і 99% смертельних випадків у світі. За даними Африканського центру контролю та профілактики захворювань (Africa CDC), з 1 січня по 31 серпня 2024 року було зареєстровано 5 265 підтверджених випадків, 18 737 підозрілих випадків і 617 смертей. Лише в ДРК було 4 799 підтверджених випадків, 17 801 підозрілих випадків і 610 смертей.

Більше [ТУТ](#).

Австралія: Підведення підсумків сезону грипу 2024 року.

Австралія

Сезон на сьогоднішній день характеризується як більшою кількістю зареєстрованих випадків грипу, так і меншим охопленням вакциною проти грипу порівняно з останніми роками: було введено 8 655 520 вакцин проти грипу – це менше на 584 578 доз порівняно з 2023 роком (9 240 098). До Національної системи нагляду за захворюваннями, що підлягають повідомленню, надійшло 316 930 повідомлень про випадки грипу – це більше, ніж за аналогічний період будь-якого іншого року з моменту початку збору даних у 1991 році. Дані демонструють, що 38% від загальної кількості зареєстрованих випадків виникли у дітей віком до 15 років, з найвищим показником серед дітей віком 5–9 років.

У 2024 році показники охоплення щепленнями проти грипу становили:

- найвищий серед осіб у віці 65 років і старше - 60,5%;
- для осіб віком від 50 до 65 років - 32,7%;
- для дітей віком від 6 місяців до 5 років - 25,8%;
- для осіб віком від 15 до 50 років - 20,4%;
- для дітей віком від 5 до 15 років - 14,0%.

Більше [ТУТ](#).

Знання.

Стежити за подіями освітнього характеру з питань імунопрофілактики можна за посиланням: <https://vaccine.org.ua/training-events/>.

Чат-бот з вакцинації.

UaVaxBot
@UaVaxBot

Актуальна інформація про інфекції та щеплення тепер у зручному Телеграм-боті! Чат-бот з вакцинації розробила громадська спілка **«Коаліція за вакцинацію»** в рамках проєкту USAID **«Розбудова стійкої системи громадського здоров'я»**, аби вакцинуватися українцям стало ще легше та зручніше.

Аби скористатися сервісом, просто відскануйте qr-код, введіть у Телеграм-пошук ім'я @UaVaxBot чи перейдіть за посиланням <https://t.me/UaVaxBot>

З чат-боту ви дізнаєтесь про таке:

- інфекційні ризики для українців та захист від інфекцій;
- відповіді на поширені запитання про вакцини та щеплення;
- офіційні ресурси з інформацією про інфекції та вакцинацію.

Уже зараз UaVaxBot може розрахувати графік щеплень за датою вашого народження! А в майбутньому із його допомогою можна буде записатись на вакцинацію або зв'язатись зі своїм лікарем.

Більше інформації [ТУТ](#).

Nota bene.

- Сторінка проєктів, які втілює Міністерство охорони здоров'я України за підтримки Світового банку: <https://www.facebook.com/healthcareservice4people>
- Національний Портал з Імунізації: <https://vaccine.org.ua/>
- Безплатний доступ до платформи UpToDate. Доступ до реєстрації та користування можна отримати через сайт Центр громадського здоров'я України за посиланням – <https://phc.org.ua/uptodate>.
- Центр громадського здоров'я. Імунізація. <https://www.phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/imunizaciya>

0 800 60-20-19

Національний контакт-центр
Міністерства охорони здоров'я України

Дайджест підготовлений у рамках спільного проєкту МОЗ України та Світового банку «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні»

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

Екстрене
реагування
на COVID-19
та вакцинація
в Україні